

Bi6126 Odběry vzorků v terénu pro analýzu aDNA

Laboratoř biologické a
molekulární antropologie

Odběry vzorků v terénu pro analýzu aDNA

- Zamezení kontaminace recentní DNA vzorku
!Autentičnost výsledků!
- Zamezení degradace aDNA vlivem vnějších podmínek (UV, teplo, vlhko...)

Zavedené sterilní exkavace

Justin Tackney (Northwestern University, Evanston, Illinois) preparuje vzorky kostí pro analýzu DNA v Nuvuku, USA.

Foto: Dennis O'Rourke

Exkavace pozůstatků neandrtálců v jeskyni El Sidron, Španělsko.

(Universitat Pompeu Fabra, Barcelona)

Foto: Carles Lalueza-Fox

Sterilní exkavace Znojmo Hradiště

- Velkomoravská lokalita
- Sterilní odběry od roku 2009
- Zázemí pro přípravu a sterilizaci pomůcek a uchovávání vzorků

Plocha pohřebiště s vyhloubenými hrobovými jamami. Orientace hrobů je ve směru Z-V.

Foto: L. Kratochvíl

Zázemí pro přípravu a sterilizaci pomůcek a uchovávání vzorků.

Foto: K. Pížová

Vybavení pro sterilní odběr vzorků

- Nářadí:
- Špachtle, štětec, lopatka, motyčka

- Chemikálie:
- SAVO®
- EtOH
- DDW

- Ochranné pomůcky:
- Rukavice, návleky, rukavice, rouška, brýle
- Papírové ubrousky, vatové tampony
- Sáček s uzavíratelným švem

Foto: K. Pížová

Metodika preparace skeletu

- Orientace hrobu – Z-V, S-J, bez orientace
- Způsob uložení – vychází z kulturních a náboženských zvyků
- Milodary a další archeologické nálezy

!okolo uší, krku, rukou, pasu!

Náhrdelník a nádoba s vejcem nalezené na lokalitě Znojmo Hradiště

Foto L. Kratochvíl

Metodika preparace hrobů

- Od hlavy k dolním končetinám
- Odstraňování zeminy v tenkých vrstvách pomocí špachtle a štětce
- Soustavné odklizení zeminy pomocí motyčky a lopatky

Ochranný oděv

- V blízkosti hrobu
- Pořadí v oblékání: rukavice návleky na obuv overal rouška brýle

Foto: D. Fialová

Postup sterilní exkavace

- Vždy je nutno vycházet z nálezové situace a postup konzultovat s dalšími odbornými pracovníky zapojenými do výzkumu (antropologové, archeologové...)
- Preparace lebky po mandibulu
- Fotodokumentace, kresebná dokumentace
- Odběr mandibuly
- Preparace dolní končetiny
- Odběr tibie
- Vzorky uložit do sáčku s uzavíratelným švem
- Popsat a uložit do přenosné lednice